

KANVAS

KANVAS

2021

Iben West & Anders Gammelgaard Nielsen

KANVAS

80 kvadratmeter indfarvet malerlærred hænger over en trækonstruktion i et rum. Det er en installation; en vekselvirkning mellem rum og objekt. Egentlig er der ikke mere at sige; blot at gæsten, beskueren, den nysgerrige inviteres til at møde værket. Velkommen!

Værket er udført som et fælles projekt af os, billedkunstner Iben West og billedhugger/arkitekt Anders Gammelgaard Nielsen. Vi har kendt hinanden i mere end 35 år og kender hinandens kunstneriske virke. Ikke desto mindre er det først nu at vores veje krydses under udførelsen af en serie større installationer. At samarbejdet giver mening skyldes vores fælles kunstneriske udgangspunkt i materialerne. Vi tror at de rummer eget udtryk og følger herved i fodsporene på en klassisk Aristotelisk tradition, der anser materialer for at rumme iboende potentialer, som kan bringes til udfoldning gennem et kunstnerisk greb.

Det at skrive denne korte tekst har allerede bragt os i et dilemma. Vi har en grundlæggende tro på, at værket kan stå alene. At det kan tale for sig selv, og ved at bypasse forstanden kan initiere en sansemæssig dialog med beskueren. Dette sker helt af sig selv og uden assisterende forklaringer. På den anden side har vi lyst til at give et par ledetråde, som kan medvirke til at udfolde værket yderligere, og bidrage til at forstærke den kunstneriske oplevelse. Det er det sidste vi forsøger at gøre.

Nu til indholdet!

Vi havde engang et maleri, som faldt ned fra væggen. Sømmet var rustent og havde gennem årene mørnet snoren. Det gav en særlig skurende lyd, da maleriet gled ned og væltede ud på gulvet. Maleriet var gammelt og for længst forsvundet i glemslen. Vi havde slidt det op med øjnene og først da det faldt ned bemærkede vi det på ny. Denne gang på en helt anden måde. Vi så bagsiden med blindramme, kiler, lærred og blåsøm; en hel konstruktion, der holdt lærredet udspændt. Ikke alle i familien delte begejstringen, men hændelsen vakte forundring, ingen tvivl om det. Dagen blev en anden og stuen ændrede sin atmosfære.

Halvtreds år efter har vi nu valgt at genoplive episoden; eller rettere sagt, episoden har efterladt et ønske om at dekonstruere maleriet og lade dets bestanddele undergå en eksamination. Kan maleriets bestanddele sammenføjes på en ny måde, og hvad sker det når den konstruktive logik sættes ud af spil? Tankerækken udgør afsættet for installationen KANVAS.

Undervejs er der opstået en række nye spørgsmål. Hvorledes ændres betydningen af maleriets enkeltdele når de ikke længere indgår i den vante sammenhæng? Er de reduceret til komponenter med svingende æstetisk kvalitet og hvad sker der med maleriets motiv?

Under faldet fra væggen, fik maleriet en anden placering i rummet. Det begyndte at opføre sig som en skulptur på gulvet. Ville det være muligt for KANVAS at referere tilbage til sit todimensionale ophav og samtidig træde i karakter som en rumlig installation?

Det stod fra starten klart at KANVAS måtte "genopstå" som en installation. Vi ville undgå den velkendte situation, hvor maleriet igennem sin traditionelle ophængning på væggen forsvinder i rummet og mister sin "farlighed". For at modvirke dette introducerede vi skalering som en del af det kunstnerisk greb. KANVAS måtte op i størrelse for at gå i dialog med rummet. Vi bestilte derfor 80 kvadratmeter malerlærred af kraftig kvalitet samt 120 meter rammetræ. Med denne materialemængde var vi parate til at udfordre rummet.

Ved leveringen blev vi slået af omfanget af materiale i mængde og vægt. Selv i sammenfoldet tilstand og med brunt papir omkring var der tale om en tung og uhåndterlig klump, som bedst lod sig transportere på en trillebør. Samtidig blev vi ramt af en følelse af at lærredet nærmest ønskede at forblive i sin form; at lærredet ville være en klump og kun modstræbende lod sig udspænde som et malerlærred. Tankerækken fik os til at overveje en anden strategi for malerlærredets rolle. Vi kunne tillægge det en helt anden betydning; undlade at tvinge det og derimod lade det antage sin helt egen form. Billedet af den antikke skulptur med sin hyldest til stoffets foldninger blev nærværende. Kunne billedrammen transformeres til en nøgen krop og malerlærredet til beklædning?

I processen med at rekonstruere maleriet undgik motivet på ubemærket vis opmærksomheden. Det var ellers motivet, som var hele baggrunden for maleriet og grundlaget for den bagvedliggende blindramme. Hvordan kunne det ske? Det kunne det

selvfølgelig, fordi ingen af os havde lyst til at male et nyt maleri. Hvordan kunne vi undslippe at genskabe maleriets motiv? Eller rettere, hvordan kunne vi ikke male maleriet? Kunne det være muligt at genskabe maleriet udelukkende gennem processen, og kunne vi på denne måde holde os selv udenfor det intentionelle maleriske?

Tankerækken førte til en umiddelbar handling. Med stort besvær anbragte vi det sammenfoldede malerlærred i en balje, som blev helt fyldt. Efterfølgende anbragte vi en metalgryde fyldt med vand over et bål. Hertil tilsatte vi store mængder af egetræsspån. Efter et par timers opkog stod vi med et brunt farvebad, som vi nænsomt hældte ned i baljen til det sammenrullede malerlærred. Forsigtigt løb væsken ned langs siden, hvorved lærredet modtog farven fra bunden.

Sommeren var varm og processen gentog sig flere gange. Gryde efter gryde med egetræssuppe blev hældt i baljen. Gradvist modtog lærredet farven og langs kanterne opstod karakterfulde mørke rander.

Mod sensommer var baljen fuld og kun hvor lærredet stak op over bajlens kant var der hvidt lærred tilbage. Nu begyndte farvesuppen at gå i gæring og vi besluttede at afslutte eksperimentet. Langsomt tippede vi baljen og lod farven forsvinde i græsset. Med spænding greb vi fat i lærredet og bredte det for første gang ud i fuld udstrækning. På magisk vis afslørede der sig et mønster i brune nuancer og med sorte aftegninger. Bedst af det hele var motivets uforudsigelighed.

Værkets videre tilblivelse fortsatte i en tektonisk tankegang. Under rekonstruktionen af billedrammen fastholdt vi en genkende-

lig reference til den traditionelle rektangulære ramme. Derimod blev rammens indre konstruktion rekonstrueret til ukendelighed. Den opnåede en egen autonomi og var ikke længere blot en nødvendig rekvirit for lærredets udspænding.

Montagen af lærredet blev en dialog med billeddrammens nye geometri og lærredets vilje til at finde sin egen form. I sammenstødet mellem lærredet på 4 x 20 meter og rammen på 2,8 x 9,5 meter opstod spørgsmålet om det tiloversblevne materiale. Løsningen blev at lærredet visse steder tog form som et draperi. Andre steder blottede det rammens bagvedliggende konstruktion. Overalt modtog lærredet aftrykket fra billedrammen. Tekstil og ramme forenede sig i et gensidigt afhængighedsforhold.

Iben West
Anders Gammelgaard Nielsen

2021

Appendiks

KANVAS

2021

Installation, h 280 x b 950 cm

Iben West & Anders Gammelgaard Nielsen

Tekst, foto og layout

Iben West & Anders Gammelgaard Nielsen

Arkitektskolens Forlag

ISBN 978-87-90979-92-8

ISBN 978-87-90979-92-8